

7. Højdekurver

Højdekurver

Jordoverfladens form med bakker, dale, skrænter, sletter o.s.v. og terrænets højde over havets middelvandstand er fremstillet på kortet ved hjælp af **højdekurver** og **kotetal**.

Som det i et tidligere afsnit har været nævnt, kaldes et punkts højde over havets middelvandstand for punktets kote.

Et tal, der på kortet angiver et punkts kote, kaldes et kotetal, og en prik, der angiver punktet, kaldes koteprikken.

Højdekurver - der i reglen slet og ret kaldes kurver - er linier, der ligger sådan gennem terrænet, at de overalt har samme højde over havet.

Nu kan man ikke klare sig alene med højdekurver, der alle har een og samme højde, men må for at kunne fremstille terrænet, have kurver, der ligger i hver sin højde.

For at gøre kurvebilledet bekvemt og tydeligt, vælges højdekurverne med bestemte, ensartede højdeforskelle.

Højdeforskellen mellem to nabokurver kaldes for kurvernes **ækvidistance**.

På 5- og 4-centimeter kortene er ækvidistancen 2,5 m.

Kurverne med hele tal (0, 5, 10, 15 ...) er tegnet med fuld linie.

Kurverne med halve tal (2,5, 7,5, 12,5 ...) er tegnet med stipt linie.

Kurverne 25, 50, 75, 100 ... er tegnet med fuld, men federe streg og med regelmæs-sige kotetal.

Farven på kurverne er brun.

På andre kort er fakta om højdekurverne altid angivet et sted i kortrammen.

Lavnings er angivet med et brunt kryds, dersom det ikke på anden måde fremgår, at det er en lavning.

Hvis der er tegnet mose, eng eller vand i lavningen, eller hvis der findes koteprík med tilhørende kotetal i lavningen, således at det på den måde kan ses, at det drejer sig om en lavning, vil der sædvanligvis ikke findes noget kryds.

Krydset findes især i små, lukkede bundkurver, men hvor landet er meget bølget med mange småbakker og smådale, vil man også hyppigt finde det i dalene.

På toppen af bakker vil topkurven undertiden ligge så nær bakkens top, at bakketoppen og topkurve har samme kote, når koten skal opgives i hele meter.

I sådanne tilfælde er der skrevet et sort kotetal, men ingen koteprík ved kurven, og kotetallet angiver topkurvens højde over havet.

På tilsvarende måde kan det ske, at bundkurven i en sækning ligger så nær sækningens bund, at kurve og bund får samme kote, når der regnes i hele meter.

I dette tilfælde vil der være anbragt koteprík og kotetal på bundkurven.

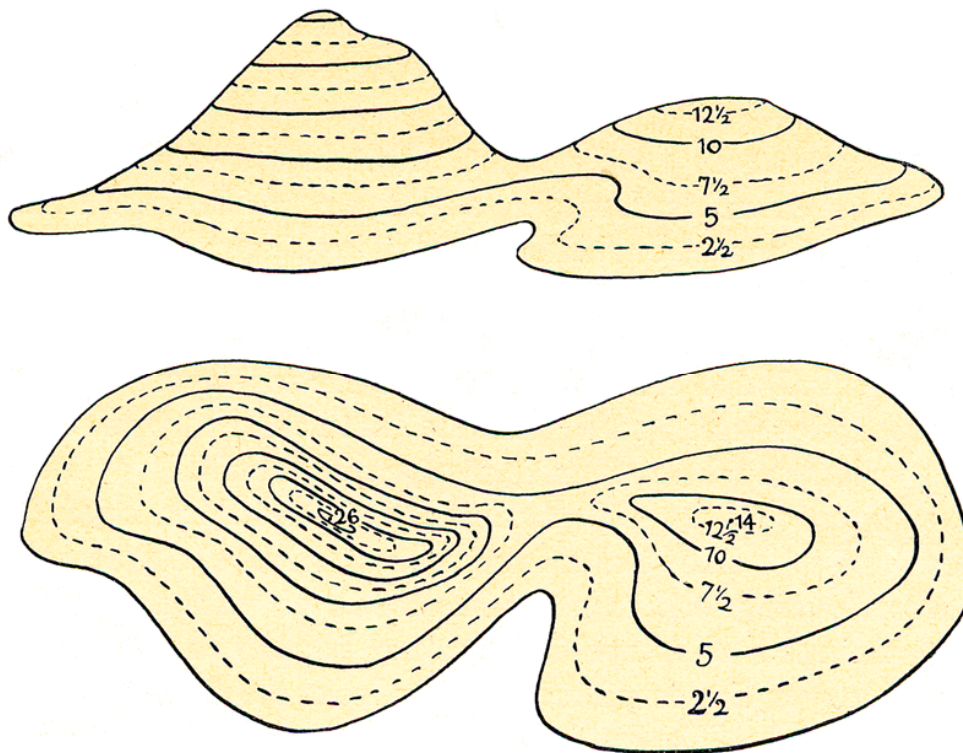
Nulkurven er som sagt havoverfladen.

Nulkurven vil dog også findes på tørlagte arealer, der ligger lavere en havets overflade.

Kotetallene i sådanne områder må naturligvis være negative.

Der står minustegn foran kotetallene.

7. Højdekurver

Tegningen viser øverst en ø, og nederst et kort over øen.
På kortet er der tegnet højdekurver med ækvistancen 2,5 m.
Nulkurven er selve kystlinien.

De højeste punkter på de to bakker er på kortet markeret med kotepræk og kotelal-lene 26 og 14, der fortæller, at den store bakkes højde er 26 m og den lilles 14 m.

Hvis man tænker sig, at havet steg 2,5 meter, ville det nå op til 2,5 meter kurven, som jo ved normal vandstand ligger i 2,5 meters højde over havfladen.

Hvis havet steg yderligere 7,5 meter, ville det nå op til 10 meters kurven.
Øen ville derved være blevet til to øer.

Som man ser på kortet, er alle kurverne lukkede linier.
Kurverne vil altid danne lukkede linier.

Man ser det ikke altid tydeligt på kort over en lille del af en større landsdel, fordi mange af kurverne løber ud i kortrammen.

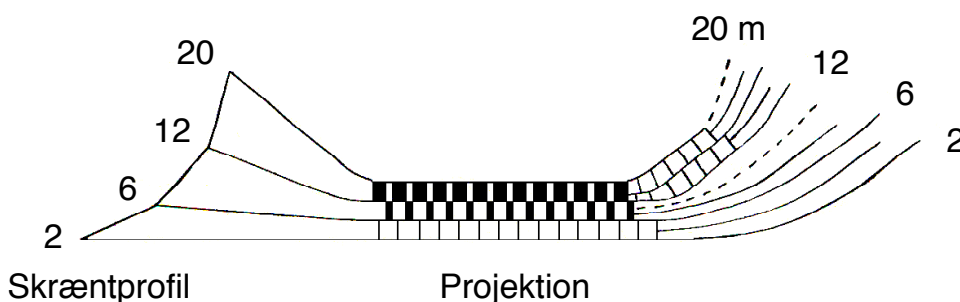
Det ses af tegningen, hvor den store bakke er stejlere end den lille, at jo stejlere terrænet er, jo tættere ligger kurverne.

7. Højdekurver

Stejle skrænter

Hvor terrænet er meget stejlt, vil kurverne ligge tæt, og det kan blive så stejlt, at der ikke bliver plads på kortet til alle kurverne.

Der udelades da enkelte kurver, i reglen hver anden, og de udeladte kurver erstattes af tværstreger, der har samme farve som kurverne.

Hvor det ikke er tilstrækkeligt at udelade hver anden kurve, må flere kurver udskydes, og tværstregerne tegnes tykkere.

Dybdekurver.

Langs kysterne er tegnet **dybdekurver**.

Vanddybden er angivet med **Dybtetal**, der er skrevet med *liggende skrift*.

Dybdekurver findes også tegnet i en del indsøer.

Også her er dybdetallene skrevet med *liggende skrift*.

Disse dybdetal angiver vanddybden (og ikke søbundens højde over havet).

Et kotetal, der er skrevet med stående skrift, men skrevet i søen, angiver vandspejlets kote, altså dets højde over havet.

Langs vandløb er der altid anbragt koter for at karakterisere vandløbets fald.

